

1:a söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 16:24–27.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndag ställer oss inför ett val, inför predikan om bättringen, inför de två livsvägarna, livets och dödens, allt sammanfattat i predikoämnet ”Gud eller världen”, allt utvecklat och utlagt i evangeliet om den rike mannen och Lasarus. När Jesus så predikar för oss, är hans predikans utgångspunkt angiven med evangeliets ord: ”De hava Moses och profeterna; dem må de lyssna till”. I Lagens dom över synden, i evangeliets löfte om syndernas förlåtelse, i ånger och tro, i mötet med Gud i hans uppenbarade helighet och barmhärtighet, verkas den nya födelsen, växer bättringens frukter fram, skapas kärlek till Gud och till vår nästa, Lasarus. Utan denna kärlek till vår arma nästa finns ingen rätt bättring, finns ingen trons frälsning. Då är vi den rike mannens likar och går hans öde till mötes. Detta är ett allvarligt bättringsrop, som inte får förtigas.

När Jesus låter den rike mannen ropa: ”Jag pinas svårt i dessa lågor”, när Den Helige Ande låtit evangelisten nedteckna dessa ord, har det skett, för att det i alla tider skall predikas över det och för att vi skall tro det. Gud vill, att redan nu, just nu, våra hjärtan skall svedas och brännas av vår egen medfödda kärlekslöshet, att vår hårdhet och självupptagenhet skall avtäckas i hela sin avskräckande hemskhet. Denna vår onda natur, vårt stenhjärta, skiljer oss från Gud, från Guds kärlek, från Guds hjärta. Gud stöter ifrån sig alla kärlekslösa syndare och säger i sin stränga Lag, att hans dom med all rätt vilar över oss. En gång skall detta ord talas som det slutgiltiga ordet. I dödens stund dras slutstrecket: ”att ett stort svalg är satt mellan oss och eder, för att de som vilja begiva sig över härifrån till eder icke skola kunna det, och för att ej heller någon därifrån skall komma över till oss.” Det är verkligen så som vi med varandra bekände förra söndagen: ”Och de som gjort gott skola ingå i det eviga livet och de som gjort ont i den eviga elden”.

När Jesus säger: ”De hava Moses och profeterna; dem må de lyssna till”, menar han dock inte endast vad han strax före dagens evangelium uttalar med orden: ”Men snarare kunna himmel och jord förgås, än

en enda prick av lagen kan falla bort”. (Luk. 16:17) Han menar så mycket mer. Han menar: ”Trodden i Moses, så skulle I ju tro mig, ty om mig har han skrivit”. (Joh. 5:46) Han menar att han själv med sin försoning och sin Ande, sitt evangelium och sin pånyttfödelse, är skrifternas egentligaste innehåll och grundvalen för paradiset glädje. Den Abraham, vid vars bröst Lasarus vilar, är den Abraham om vilken Jesus säger: ”Abraham, eder fader, fröjdade sig över att han skulle få se min dag. Han fick se den och blev glad.” (Joh. 8:56) Det är Abrahams glädje över Kristus, hans tro på honom och hans syndaförlåtelse, som uppbär dagens evangelium, och som fört också Lasarus till saligheten. Lasarus är ett ”Abrahams barn” (Joh. 8:39), och bara därför har han sin plats i paradiset. Han har icke vredgats över den rike mannen, inte förbannat honom, icke bannat Gud, som hemsokt honom som en gång Job. Hans plats utanför den rike mannens hus har varit en böneplats, vilket allt vi vet, därför att Skriften säger: ”ty utan helgelse får ingen se Herren”. (Hebr. 12:14) Till den helgelsen har säkert hört, att Lasarus också bett för den rike mannen, för hans omvändelse, ett nästankärlekens särskilda kännetecken. Allt detta får oss att besinna, att

- I. vi skall var dag bekämpa våra försummelse mot nästan,
- II. vi skall var dag bekämpa våra överträdelser mot nästan,
- III. vi skall var dag frambära vår nästa inför Gud i våra förböner.

I. Vi skall var dag bekämpa våra försummelse mot nästan.

Den rike mannen hade förmodligen aldrig gjort något ont mot Lasarus. Måhända har bärstolens gardiner skyddat honom från gatans alla störande inslag. Hans synd mot nästan var just denna, att aldrig ha sett honom, att vilja vara okunnig, att begränsa sin värld. Så försyndar också vi oss utan purpur och bärstol genom att inte efterfråga vår nästa, genom att inte orka med vår nästa, genom att inte söka efter

hans andliga och lekamliga bästa. Också om kristna människors naturgivna möjligheter att registrera, förstå och penetrera kan vara olika, har de alla en inneboende vilja att älska sig själva mer än nästan, att sätta honom i andra hand. Dopets dagliga omvändelse innebär just en kamp mot denna onda drift.

II. Vi skall var dag bekämpa våra överträdelser mot nästan.

Den rike mannen hade sin del i det syndiga kött, som Jesus dömer med orden: "*Den som säger 'Du dåre, han är hemfallen åt det brinnande Gehenna'.*" (Matt. 5:22) Detta är måhända överträdelsens vanligaste form, när det gäller synden mot nästan: det onda ordet, och den bakom uppsvallande vreden, som Jesus dömer med orden: "*Var och en som vredgas på sin broder, han är hemfallen åt Domstolens dom'.*" (Matt. 5:22) Den tjänare, som icke snabbt nog uppfyllde de tjänster, som var förutsättningen för den rike mannens liv "*i glädje och prakt*" måste ha fått veta vem han tjänade. Så kan också på den yttersta dagen

vår omvärld vittna mot oss om vår elakhet mot våra närmaste, en ondska, som måste bekännas, förlåtas och bekämpas. Utan denna dagliga bättring går vi mot fördärvet, mot "*det brinnande Gehenna*".

III. Vi skall var dag frambara vår nästa inför Gud i våra förböner.

Vår nästankärlek känner många hinder att förverkliga sig, att komma med hjälp, som behövs, att se de skador, som finns. Så mycket mäktigare blir kärleken till nästan, när den träder inför Gud med förböner, som över nästan nedkallar allt andligt och lekamligt gott. Det är en kärlek, som omfattar både kända och okända, och som når över alla avstånd. Den övervinner våra närmastes sorg och bekymmer men håller också myntet vid makt och bevarar för dyrtid, visar sig mäktig i smått som stort. Sådan är kärleken till nästan, när den fötts av den rätte Guden och hans kärlek, när den lyssnat till Moses och profeterna.

Amen.